

El senyor Xavier Subias té un currículum tan llarg i interessant que es fa molt difícil de resumir en poques paraules. Va començar treballant a la Diputació de Barcelona fent el Pla Provincial i després es va introduir en el món de la construcció fent d'arquitecte a peu d'obra. Més endavant va tornar a incorporar-se a l'Administració, aquesta vegada a l'ajuntament de la ciutat.

"Vaig treballar en el Pla parcial de desenvolupament de la Diagonal. L'alcalde Porcioles va tenir una visió molt intel·ligent i ens va enviar a tots els joves a Europa. Vam visitar Londres, París, Berlín, i vam entrar en un moviment modern en què es donava una gran importància als valors de l'arquitectura, a l'humanisme, a l'estètica i a la higiene". Això va fer que s'introduís a Barcelona el concepte d'edificació oberta: **"Aquests blocs de la Diagonal que no tanquen les illes tenen moltes més condicions, es tracta que la gent que vagi a viure a una casa no es passi la vida sense veure ni un raig de sol"**.

Ens explica també com era treballar en aquells moments sota la dictadura i com la nova situació política va canviar el món de l'urbanisme: **"La democràcia ha fet que el ciutadà pugui reivindicar, s'han de fer negociacions, s'ha d'atendre tothom. En canvi, abans es tirava sempre pel dret. Diuen que el millor per fer urbanisme era l'Stalin!"**.

A l'Ajuntament de Barcelona, Subias va treballar també en el que es va anomenar Pla de viabilitat primària. **"La idea del que coneixem com les rondes va sortir l'any 1964 de l'oficina d'estudis on jo treballava. Ningú no hi va creure i s'ha acabat fent"**. Tot això li serveix al nostre entrevistat per ressaltar la importància de la planificació: **"Si la ciutat té plans, al cap dels anys es porten a terme, si no, no es fa res. Sembla que ara s'ha perdut aquesta prospectiva, el mirar lluny, i no es veuen projectes a llarg termini. El que és cert és que a Barcelona és difícil trobar-li un desenvolupament, s'ha d'anar a millorar la qualitat de vida"**. Li proposem parlar, doncs, de la reforma urbana de la ciutat i és així com ens respon: **"Aquesta és una de les obsessions del moment, i és una cosa realment molt complicada. Es parla molt dels habitatges desocupats, però només hi ha el tant per cent necessari perquè hi hagi un mercat. No té sentit aquesta reivindicació, és un absurd dintre de la sociologia i l'economia del moment, no podem tornar a l'ocupació que es practicava a la Unió Soviètica, el que cal és l'abundància, hem de deixar marge perquè el mercat sigui lliure"**.

Xavier Subias va deixar l'ajuntament per entrar a treballar en una oficina presidida pel senyor Ros Vila, en què es va fer l'esquema director de l'àrea metropolitana: **"D'aquesta oficina en van sortir la meitat dels polítics que hi ha ara, fèiem suplència del que ha estat després la Generalitat, fins que se'n van adonar i la van tancar"**. I continua: **"En Solà Morales va venir d'Amèrica amb la idea que arribaria un moment que tot seria ciutat, que tot s'ompliria, la veritat és que ens en vam riure una mica, i ha acabat tenint raó!"**. Ens explica quins eren els objectius que es proposaven i com buscaven respostes amb el que s'estava fent a Europa: **"L'esquema director**

nostre era paral·lel al de París, quant a conceptes. Es tractava de veure que la ciutat central s'ha de limitar, que ha d'anar cap a la qualitat, i això cal fer-ho desenvolupant nuclis externs que recullin la seva vitalitat. Recordem que metròpoli significa mare o pare de noves ciutats. El que cal és una actuació pública important per tal d'evitar l'ocupació de tot el territori".

El nostre personatge està especialment content de la seva etapa com a cap de Servei de planejament del pla territorial general de Catalunya a la Generalitat: **"Jo estava tancat a la ciutat, i conèixer el conjunt del país, tant com l'hem conegut i reflexionat, va ser apassionant. Jo diria que Catalunya és un gran sistema urbà al voltant de la seva capital, i d'uns sistemes naixents al voltant de les seves capitals històriques, que, al seu torn, són l'inici d'un altre sistema urbà"**. I, davant la pregunta de com es fa un pla general a aquest nivell, ens respon el següent: **"El més important i fonamental és començar coneixent el terreny, la geografia, i conèixer-la a fons vol dir saber quina és l'estructura dels rius, de les muntanyes, i de tots els elements de la natura que tinguin una significació. En canvi, cal escollir quins són els llocs que s'han de destinar a fer ciutat. Fer ciutat no ha estat mai un pecat, tot i que ara sembla que ho sigui, hi ha d'haver uns llocs on construir"**. Ens comenta aquest arquitecte que això els va portar a estudiar el que s'anomena la "mobilitat obligada": **"Es tracta d'una cosa molt important, el viatge quotidià a la feina. En Pau Vila estudiava el viatge al mercat i nosaltres hem actualitzat aquest concepte. Explorant el cens saps quina és la dependència que els ciutadans tenen respecte el nucli central, on se situen els altres nuclis i quin lligam hi ha entre els uns i els altres. L'objectiu és bàsicament aconseguir que els municipis treballin junts per planejar el conjunt, i això és justament el concepte de comarca. És difícil, però, a vegades, fer que uns ajuntaments acceptin un paper director i que d'altres es conformin essent peces agrícoles"**.

A Xavier Subias recordar alguns dels edificis que ha construït l'omplen de joia, però també parla amb entusiasme dels que ara té en marxa: **"M'agrada anar a la Universitat Autònoma (Bellaterra), de la qual vam fer el projecte ja fa un bon grapat d'anys, o a la Facultat de Dret i veure com són edificis que aguanten el pas del temps. I m'interessa acabar la gestió de la urbanització i l'entorn del port de Badalona en què treballo actualment"**.

Ha construït tots els seus edificis en col·laboració amb Guillem Giráldez i Pedro López Íñigo. Aquesta llarga experiència permet a Xavier Subias poder parlar d'arquitectura i d'urbanisme amb un gran coneixement de causa. Té molt clar que hi ha moltes coses que envolten aquest món i que no sempre és fàcil fer el que realment es vol: **"Si l'arquitectura és simple ofici, si no es preocupa per introduir-hi l'escala humana, uns valors sòlids, queda pobra, i sovint els valors comercials passen desgraciadament per sobre dels altres"**. Aquesta enorme preocupació per fer de les nostres ciutats uns espais de vida de qualitat ens mostra com és i com treballa aquest figurerenc arrelat a Barcelona.

“Si l’arquitectura és simple ofici i no es preocupa per introduir l’escala humana, uns valors sòlids, queda pobra”

Xavier Subias - Barcelona (Barcelonès)